

ÎNCHEIERE

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Olga împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la obligarea stabilirii și achitării pensiei de urmaș, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă:

La 22 mai 2015 Rotari Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea stabilirii și achitării pensiei de urmaș, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Rotari Olga a indicat că la 11 februarie 2015 în urma unei boli îndelungate a decedat soțul său Rotari Sergiu, cu care s-a aflat în relații de căsătorie o perioadă de 53 ani.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 aprilie 2014, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2014, s-a admis acțiunea lui Sergiu Rotari, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău fiind obligată să-i achite începând cu 01 ianuarie 2014 indemnizația lunară viageră în mărime de 95 % din salariul mediu lunar plătit judecătorului în funcție în cadrul Curții Supreme de Justiție conform Legii cu privire la salarizarea judecătorilor nr. 329 din 23 decembrie 2013.

La momentul decesului Rotari Sergiu primea indemnizație lunară viageră în mărime de 95 % din salariul mediu lunar plătit judecătorului în cadrul Curții Supreme de Justiție .

Este pensionară, invalid de gradul II și primește pensie în mărime de 1 700 lei, iar pârâtul refuză să-i stabilească și să-i achite pensia de urmaș la care are dreptul.

Prejudiciul moral cauzat prin refuzul stabilirii și achitării pensiei de urmaș îl apreciază la suma de 30 000 lei.

La 21 aprilie 2015 a înaintat pârâților cerere prealabilă cu privire la stabilirea și achitarea pensiei de urmaș, însă până în prezent nu a primit răspuns.

Cere Rotari Olga obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău și Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să-i achite începând cu 12 februarie 2015 pensia de urmaș în mărime de 50 % din pensia soțului decedat Rotari Sergiu, care la momentul depunerii cererii de chemare în judecată este în mărime de 8 027,5 lei, încasarea de la bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale a prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei (f.d. 3-5).

Prin mandatul din 01 iunie 2015 avocatul Dorin Cimil a fost împuternicit de Rotari Olga să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a depune cereri, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor (f.d. 27).

La 29 iunie 2015 avocatul Dorin Cimil a depus în interesele Olgăi Rotari cerere cu privire la antrenarea în proces a Ministerului Finanțelor în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 37).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 iunie 2015 s-a antrenat în proces Ministerul Finanțelor în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 50).

La 20 octombrie 2015 avocatul Dorin Cimil a solicitat în interesele Olgăi Rotari compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d. 56-58).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Olga.

S-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău de a stabili Olgăi Rotari începând cu 21 aprilie 2015 pensia de urmaș în mărime de 50 %, ce constituie la momentul adresării în judecată suma de 8 027,50 lei din pensia fostului soț Rotari Sergiu, decedat la 11 februarie 2015.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a achita lunari Olgăi Rotari începând cu 21 aprilie 2015 pensia de urmaș în mărime de 50 %, ce constituie la momentul adresării în judecată suma de 8 027,50 lei din pensia fostului soț Rotari Sergiu, decedat la 11 februarie 2015.

S-a încasat de la bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Olgăi Rotari suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 8 000 lei.

În rest pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d. 59-60, 63-69).

La 17 noiembrie 2015 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2015, iar la 26 ianuarie 2016 a depus apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 71, 80-83).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 07 aprilie 2016 a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 (f.d. 110-116).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că conform art. 25 alin. (1) lit. b) Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, se stabilește pensie de urmaș: soțului supraviețuitor dacă, la momentul decesului susținătorului sau pe parcursul a 5 ani după deces, a împlinit vârsta de pensionare prevăzută la art.41 alin.(1) sau a fost încadrat în gradul I sau II

de invaliditate, a avut cel puțin 15 ani de căsătorie cu persoana decedată și nu s-a recăsătorit.

Indemnizația lunară viageră este o prestație de asigurări sociale de stat având statutul pensiei pentru limita de vârstă, deoarece se stabilește la atingerea plafonului de vârstă.

La momentul decesului Rotari Sergiu era pensionar și primea indemnizația lunară viageră.

Soția lui Rotari Sergiu la momentul decesului era pensionară, avea gradul II de invaliditate, s-a aflat în relații de căsătorie timp de 53 ani, nu s-a recăsătorit și are dreptul de a beneficia de pensie de urmaș.

Prin refuzul de a stabili și achita pensia de urmaș, Olgăi Rotari i s-a cauzat un disconfort emoțional și psihologic, care este evaluat la suma de 5 000 lei.

La 16 mai 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că în sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii: pensie pentru limita de vârstă, pensie de invaliditate și pensie de urmaș.

Pensia de urmaș poate fi calculată doar din pensia pentru limita de vârstă sau din pensia de invaliditate a decedatului, deoarece Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 nu prevede calcularea pensiei de urmaș din indemnizația lunară viageră.

Instanțele de judecată eronat au obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani mun. Chișinău să stabilească Olgăi Rotari pensia de urmaș, deoarece casele teritoriale sunt structuri teritoriale ale Casei Naționale și nu au calitate de persoană juridică.

Eronat a fost admisă parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece constatarea violării dreptului constituie prin sine o satisfacție echitabilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 12 iulie 2016 Rotari Olga a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Rotari Olga, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan